

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie r.pr. M. Z.
ukaranej za czyn z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych i in.
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
w dniu 18 lipca 2025 r.,

wniosku ukaranego o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego
Tomasza Demendeckiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie II ZK
25/25

na podstawie art. 29 § 10 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym
(Dz.U.2024.622 tj. z 2024.04.23)

postanawia:

wniosek odrzucić.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy ukaranego radcy prawnego
M. Z. o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez sędziego
Sądu Najwyższego Tomasza Demendeckiego w związku z prowadzoną przed
Sądem Najwyższym, Izbą Odpowiedzialności Zawodowej, sprawą w przedmiocie
kasacji od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców
Prawnych z 20 maja 2024 r., sygn. [...]

W części motywacyjnej złożonego wniosku wnioskodawca podniósł, że SSN
Tomasz Demendecki może nie dawać gwarancji zachowania standardów
niezawisłości i bezstronności przy rozpoznawaniu powyższej sprawy
(zarejestrowanej w Sądzie Najwyższym pod sygn. II ZK 25/25). W tym zakresie
wnioskodawca powołał się na treść uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020

r., sygn. BSA I-4110-1/20. Nadto sędzia ten orzeka w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, której - jak to określił wnioskodawca - legalność podważyła w swoim orzeczeniu Przewodnicząca jednego z wydziałów tej Izby – SSN Barbara Skoczowska – co już samo w sobie – zdaniem wnioskodawcy nie daje gwarancji bezstronności i nie realizuje prawa do sprawiedliwego procesu dla strony. Nadto wnioskodawca powołał się na stanowisko Stowarzyszenia [...], które miało przygotować ranking 12 kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, a z którego wynikało, że sędzia ten nie zajmuje żadnych stanowisk politycznych, nie był członkiem partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego a z doniesień medialnych wynika, że utrzymuje kontakty z innym sędzią, byłym wiceministrem sprawiedliwości, który też zadawał pytania do Trybunału Konstytucyjnego ograniczające – zdaniem wnioskodawcy - kompetencje Sądu Najwyższego w zakresie bezstronności sądu, nie ma też doświadczenia orzeczniczego, przez kilka lat – przed objęciem urzędu sędziego Sądu Najwyższego toczyło się wobec tego sędziego postępowanie dyscyplinarne, które zakończyło się umorzeniem a nominację do Sądu Najwyższego odebrał wbrew orzeczeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego. Wnioskodawca również przywołał szereg orzeczeń tak Sądu Najwyższego, jak i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 29 § 5 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U.2024.622 tj. z 2024.04.23 – zw. dalej uSN) dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (tzw. test niezawisłości i bezstronności sędziego). Artykuł 29 § 9 uSN stanowi, że wniosek inicjujący test niezawisłości i bezstronności sędziego powinien – pod

rygorem jego odrzucenia bez wezwania do usunięcia braków formalnych (art. 29 § 10 uSN) – czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w § 5 (pkt 1) oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie (pkt 2).

W założeniu ustawodawcy wniosek ma zmierzać do stwierdzenia niespełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów (naruszenia standardu) niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie, powinien zatem wskazywać okoliczności, do których odwołuje się art. 29 § 5 uSN tj.:

1. towarzyszące powołaniu danego sędziego Sądu Najwyższego,
2. dotyczące jego postępowania po powołaniu, które mogą wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przezeń wymagań niezawisłości i bezstronności,
3. świadczące o tym, że tak ujęty deficyt niezawisłości bezstronności, może oddziaływać na wynik konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Brak któregokolwiek z tych trzech elementów musi skutkować uznaniem, że wniosek nie spełnia wymagań określonych w art. 29 § 9 uSN.

Wbrew wskazanym wymogom, wnioskodawca nie wskazał żadnych konkretnych okoliczności towarzyszących powołaniu SSN Tomasza Demendeckiego na urząd sędziego Sądu Najwyższego ani okoliczności dotyczących jego postępowania po powołaniu, które wypełniałyby ustawowe przesłanki z art. 29 § 9 uSN. Nie są takimi okolicznościami - okoliczności dot. sytuacji prawnej sędziego przed powołaniem na urząd sędziego Sądu Najwyższego, zwłaszcza, że wzmiankowane przez wnioskodawcę postępowanie dyscyplinarne zakończyło się umorzeniem. Natomiast co do pozostałych okoliczności uzasadnienie przedmiotowego wniosku sprowadza się jedynie do stwierdzeń, które odnoszą się do znajomości z innym sędzią i ogólnych poglądów sędziego o charakterze prawnym nie odnoszących się do przedmiotu sprawy.

Wniosek też nie zawiera żadnych dowodów, o których mowa w art. 29 § 5 uSN, a które by świadczyły o kierunkowym nastawieniu do sprawy, w której sędzia Sądu Najwyższego Tomasz Demendecki miałby orzekać. Powoływanie się

natomiast przez wnioskodawcę na okoliczności subiektywnie oceniane, mające przy tym charakter publicystyczny, przez wskazane przez autora wniosku podmioty - nie jest wystarczające do przyjęcia, że wniosek spełnia przesłanki określone w art. 29 § 5 i n. uSN.

W związku z powyższym wniosek podlegał odrzuceniu o czym postanowiono w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

[M. T.]

[r.g.]